

Kazus 437

(M.W.) Sempronius miał trzech synów i córkę. Najstarszy Livius zmarł pozostawiając trzech synów. Kolejny, emancypowany Petronius, miał dwie córki i syna. Z kolei Senius, najmłodszy syn, miał jedno dziecko. Córka Liwia zmarła jeszcze w wieku dziecięcym. Ojciec Semproniusa pozostawał wciąż żywy.

- *Zadecyduj, komu i jaka część spadku należy się w świetle postanowień *Novae Iustyniańskich*.*

Kazus 438

(P.Ś.-W.) Żyjący w 485 r. n.e. Horacjusz postanowił własnoręcznie spisać swą ostatnią wolę, aby po jego śmierci nie było wątpliwości, kto i co ma otrzymać z jego olbrzymiego majątku. Nie bardzo wiedząc, jak zabrać się do tej czynności, testator udał się do jurysty i poprosił go o sformułowanie testamentu.

- *Jako jurysta napisz testament Horacjusza, wiedząc że:*
 - *jedynym spadkobiercą ma być jego syn Appius,*
 - *każda z trzech córek Horacjusza ma otrzymać legat o wartości 300 000 sesterców,*
 - *latyfundiom koto Ostii ma przypaść jego najbliższemu przyjacielowi Scenursovi,*
 - *drugi przyjaciel Gaius ma otrzymać wspólnie rytmian bojowy, który jest jednak własnością Babelusa.*

Kazus 439

(M.A.) Żyjący w I w. n.e. Brutus ustanowił w testamencie dziedzicem swego syna Juliusza oraz siostrzeńca Druzusa. Zastrzegł jednak w testamencie pewien warunek. Mianowicie Druzus miał stać się dziedzicem dopiero po śmierci konsula Gnejusza (który był wówczas mężczyzną w sile wieku). Po pół roku Brutus zmarł. Juliusz stwierdził, że jest jedynym dziedzicem testamentowym, ponieważ Gnejusz jeszcze żył.

Przyjaciel Juliusza stwierdził natomiast, że Druzus w ogóle został w sposób wadliwy ustanowiony dziedzicem, nie jest więc dziedzicem. Druzus uważa, że jest dziedzicem, i to bezwarunkowo.

- *Rozstrzygnij spór.*

Kazus 440

(P.Ś.-W.) W VI w. n.e. Tullius ustanowił jedynym spadkobiercą swej fortuny swego syna Maniliusa. Zastrzegł jednak, że ten ostatni, jeśli chce otrzymać spadek, nie może pojechać do Brytanii, chyba że z rozkazu władzy. Jeszcze przed otwarciem spadku okazało się, że Manilius musiał wyjechać z misją pokojową do Brytów. W czasie trwania wyprawy syna Tullius zmarł. Jednak Manilusowi nie było dane wrócić do Rzymu i objąć spadku, bowiem sam, będąc wątłego zdrowia, zapadł na dziwną brytyjską chorobę i zmarł w obcym kraju. Teraz jedyny syn Maniliusa, Filius, zamierza objąć dwa spadki.

- *Oceń ważność testamentu.*
- *Co powinien zrobić Manilius, aby otrzymać spadek od razu po śmierci testatora, gdyby udało mu się powrócić na czas do Rzymu?*
- *Oceń szanse Filiusa.*

Kazus 441

(D.M.) Petroniusz — jeden z najbogatszych obywateli rzymskich — przeczuwając swoją rychłą śmierć z rozkazu Nerona (54–68 n.e.), sporządził testament powołując do dziedziczenia swoją wyzwoleńcę Eunice. Swym pomysłem podzielił się z Winicjuszem. Ten jednak odniósł się do tego sceptycznie, twierdząc że: „to nie przejdzie”, bo „kobiety nie mogą dziedziczyć po najbogatszych obywatelach”. Trwiony wątpliwościami Petroniusz udał się do jurysty.

- *Czy jurysta podzieli pogląd Winicjusza?*